

Temamøte 1

Barnehage- og skolesektor

18. februar 2026, Oppvekst og Velferdsavdelinga

Statsforvalteren i Nordland

*Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje*

Agenda

1. Velkommen v/ avdelingsdirektør for Oppvekst og Velferd Gisle Berg
2. System for kompetanse- og karriereutvikling i barnehage og skole
3. Felles nasjonalt tilsyn som har følgende tema:
 - a. Håndtering av dispensasjon fra kravene til utdanning og bemanning barnehagen
 - b. Krav til politiattest i grunnskolen og SFO
4. CRPD gjelder som norsk lov - hva betyr konvensjonen i praksis for barnehage og skolesektoren? v/Likestillingssenteret KUN
5. Informasjon og avslutning

System for kompetanse- og karriereutvikling for ansatte i barnehage og skole (SKK)

- Strategi vedtatt mai 2025, og fases inn fortløpende
- Regjeringen innfører **helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling i barnehage, grunnskole, videregående opplæring og opplæring for voksne.**
- Systemet skal bidra til at lærere og andre yrkesgrupper får bedre forutsetninger for å møte krav og forventninger de står overfor i jobben.

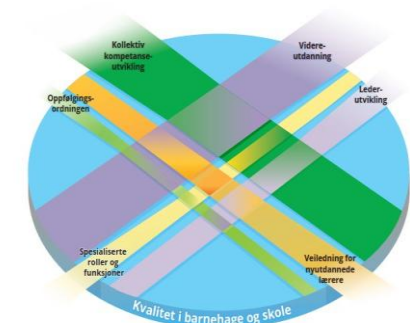

Kunnskapsdepartementet

Strategi

System for kompetanse- og karriereutvikling for ansatte i barnehage og skole

2025

Endringer i ordninger for kompetanseutvikling fra 2026

Søk

Meny

[Forside](#) > [Arbeid med kvalitet og kompetanse](#) > [Kompetanseutvikling](#)

Kompetanseutvikling

Kompetanseutvikling er en viktig del av det systematiske arbeidet med kvalitetsutvikling i barnehage og grunnskole. Tiltakene skal bygge på og forsterke hverandre og til sammen utgjøre et helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling. Barnehage- og skoleeier har ansvaret for kompetanseutvikling.

NY

Kollektiv kompetanseutvikling i barnehage og grunnskole

Tilskudd for å øke kompetansen og kvaliteten i barnehage og grunnskole.

NY

Kollektiv kompetanseutvikling i videregående opplæring

Tilskudd for å øke kompetansen og kvaliteten i videregående opplæring.

NY

Videreutdanning

Tilskudd til videreutdanning for ansatte i barnehage, skole og videregående opplæring.

Videreutdanning for ledere

Veiledning for nyutdannede lærere i barnehage og skole

Oppfølgingsordningen for kommuner

[Kompetanseutvikling | udir.no](https://udir.no)

— virker til Nordlands beste

Forskrifter om tilskudd vedtatt 12.01.2026

- Kollektiv kompetanseutvikling for barnehage og grunnskole
- Kollektiv kompetanseutvikling for videregående opplæring
- Videreutdanning i barnehage, grunnskole og videregående opplæring

Kompetanseordningene

Skal ses i **sammenheng og forsterke hverandre**, og bidra til at kommunen, fylkeskommunen og private eiere har et likeverdig tilbud som fremmer læring, utvikling og trivsel hos alle barn, elever og voksne deltakere.

Som del av dette skal ordningene bidra til å bygge kompetanse for å **ivareta samiske perspektiver, forebygge utenforskap, fremme inkludering og gi et tilpasset pedagogisk tilbud** til alle barn, elever og voksne deltakere, inkludert de som får individuelt tilrettelagt tilbud og opplæring

Kompetanseplan

- Ansvaret til kommunen, fylkeskommunen og private eiere
- Oversikt og prioriteringer av lokale kompetanseutviklingsbehov
- Tiltak på kort og lang sikt
- Individuelle tiltak og kollektive tiltak
- Se ordningene i sammenheng

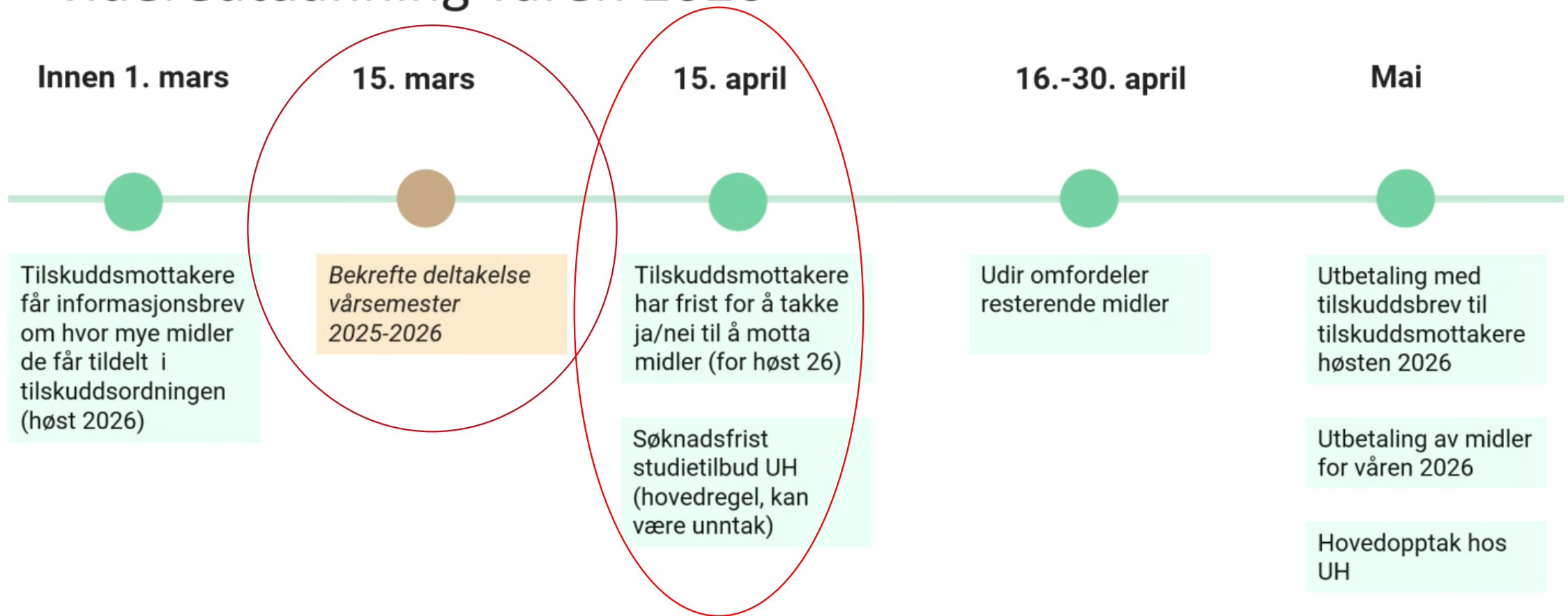

Tilskudd til videreutdanning

- Midler tildeles kommuner, fylkeskommuner og private skoler
- Målgruppe er **utvidet** til også å gjelde lærere og ansatte i andre yrkesgrupper i barnehage, grunnskole og videregående opplæring
- Tilskuddet skal bidra til å
 - styrke kompetansen
 - Tilrettelegge for **studiepoenggivende** videreutdanning

Tidslinje forvaltning av tilskuddsordning for videreutdanning våren 2026

16-58

Tilskudd kollektiv kompetanseutvikling i barnehage og grunnskole

- Behovsmeldinger fra eiere er mottatt
- 17.03.26: Innstilling offentliggjøres - nettsiden
- Utbetaling etter 1 april

[Kompetanseutvikling oppvekst Nordland](#)

Nytt samarbeidsforum

Ny langsiktig plan for Nordland

Workshop II – Vår 2026

- **Partnerskap** - rolleforståelse /premisser - midlene skal komme barn/elev til gode
- **System for kompetanse og karriereutvikling (SKK)**
 - Informasjon og presiseringer om SKK
 - Retningslinjer
 - Langsiktig plan:
 - Tematiske områder
 - Andre kompetansemiljø
 - Samiske perspektiv

Det kommer et utkast til ny langsiktig plan for kollektiv kompetanseutvikling i barnehage og grunnskole i februar.

— virker til Nordlands beste

18.03.26: Thon Partner Hotel Sortland
19.03.26: Thon hotel Lofoten - Svolvær
24.03.26: Thon hotel Brønnøysund
25.03.26: Fru Haugans – Mosjøen
09.04.26: Scandic Bodø

Målgruppe: Kommuner, private eiere, barnehagemyndighet og tillitsvalgte

[Kurs og konferanse | Statsforvalteren i Nordland](#)

Send e-post om du ønsker plass: Vibeke.mahlum@statsforvalteren.no

Felles nasjonalt tilsyn

Informasjon om Felles nasjonalt tilsyn som har følgende tema:

1. Håndtering av dispensasjon fra kravene til utdanning og bemanning barnehagen
2. Krav til politiattest i grunnskolen og SFO

[Felles nasjonalt tilsyn med kommuner og privatskoler i 2026 | udir.no](https://udir.no)

Hva er felles nasjonalt tilsyn?

- Felles nasjonalt tilsyn
 - Tilsyn med samme tema i hele landet
 - Gjennomføres i perioder
 - Basert på risiko for regelverksbrudd nasjonalt
- Statsforvalterens rolle
 - Fører tilsyn med kommunene
- Utdanningsdirektoratets rolle
 - Fører tilsyn med privatskolene

Endringer i felles nasjonalt tilsyn fra 2026

- Fra 2026 blir det felles nasjonale tilsynet **mindre omfattende, dokumentbasert** og gjennomføres med **ettårige temaer**.
- Endringene gir **kortere tid** fra valg av tema til **oppsummering og offentliggjøring** av nasjonale funn.
- **Høsten 2026** informeres nytt tema for tilsynet i 2027, slik at kommuner og privatskoler kan vurdere og eventuelt justere praksis.
- Statsforvalteren og Utdanningsdirektoratet velger hvem som får tilsyn basert på risikovurderinger.

Årets temaer

Håndtering av søknader om dispensasjon fra kravene til utdanning og bemanning

- 4 kommuner
- Indikatorer:
 - Antall dispensasjoner i forhold til antall barn/barnehager

Krav til politiattest i grunnskolen og skolefritidsordningen

- 11 kommuner
- Tilfeldig utvalg av kommuner i fylket
 - To-tre fra hver region

Håndtering av søknader om dispensasjon fra kravene til utdanning og bemanning

- Dispensasjon fra utdanningskravet til pedagogiske ledere og pedagognormen
- En tredjedel av barnehagene oppfyller ikke pedagognormen, noe som gjør riktig behandling av dispensasjonssøknader særlig viktig.
- Barnehagemyndigheten mangler ofte kompetanse på forvaltningsloven, noe som øker risikoen for regelbrudd.
- Regelbrudd kan føre til lavere pedagogisk kvalitet og svekket tillit til kommunens myndighetsutøvelse.

Krav til politiattest i grunnskolen og skolefritidsordningen

- Kommunen og privatskoler skal innhente politiattest før ansettelse og skal ikke ansette personer dømt for seksuelle overgrep mot mindreårige.
- Tilsynet undersøker om det finnes rutiner for innhenting og kontroll av politiattester i skoler og SFO.
- Kravet skal beskytte barn og elever, men informasjon tyder på at ikke alle skoler innhenter attest.
- Manglende politiattest kan få alvorlige konsekvenser, og kommunen må ha tydelige rutiner.

Psykososialt barnehagemiljø, jfr [barnehageloven kap. 8](#)

- 4 webinarer: Varighet ca. 45 minutter. Februar, mai og to på høsten
- Innhold 1: Trygt og godt barnehagemiljø- Aktivitetsplikten i praksis, og krenkelsesbegrepet. Ellen Elvethon fra Læringsmiljøsentret (UIS).
- Målgruppe: Alle ansatte i barnehagene
- [Kort introduksjonsfilm om webinarene - Psykososialt barnehagemiljø](#)
- Webinarene legges ut på nettsiden: [Barnehage | Statsforvalteren i Nordland](#)

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal

Statsforvalteren i Trøndelag
Trööndelagen Staatehaaltoje

Statsforvaltaren i Troms og Finnmark
*Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija*

Statsforvalteren i Nordland
*Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje*

Kjekt å vite

- Oppvekstkonsferansen 16.-17. mars [Oppvekstkonsferansen - sammen om ung inkludering](#)
- Meldeplikten til barnevernstjenesten [Meldeplikten for ansatte i skole og barnehage](#) og [Meldeplikt til barnevernet | udir.no](#)
- Neste temamøte 23. april
Foreløpige temaer:
 - *Forvaltningsrett eks behandling av klagesaker, oversendelse av klage*
 - *Spesialpedagogisk hjelp i barnehage og Individuell tilrettelagt opplæring (ITO), skole*
 - *Standpunkt/eksamen*
 - *Samisk forum språk og kultur*

Neste møte 23.april 2026

Spørsmål til innledere:

Vibeke.mahlum@statsforvalteren.no

markus.borge@statsforvalteren.no

mtb@kun.no

Innspill til temaer kan sendes til:

nina.skille@statsforvalteren.no

Statsforvalteren i Nordland

*Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje*

